

1. Ідентифікація.

Назва дисципліни **Психологія праці та її безпеки**
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 015 Професійна освіта (Охорона праці)

2. Опис.

Поняття «праця» розглядається кількома науковими дисциплінами. Такими, як, наприклад, фізіологія праці, організаційна психологія, соціологія праці, економіка, менеджмент тощо, розглядають трудову діяльність лише як загальний об'єкт, використовуючи при цьому специфічні методи і знання, властиві тій або іншій дисципліні. Всі ці дисципліни розглядають трудову діяльність для вирішення практичних завдань, спрямованих на гуманізацію трудової діяльності та підвищення працездатності. Що ж стосується психології праці, то при вивченні трудової діяльності використовується вся система даних, яка тільки існує в сучасній психології.

3. Тип дисципліни вільного вибору студента

4. Термін вивчення 4-й рік, 8-й семестр

5. Кількість кредитів. **4**

6. Викладацький склад.

Панчук О.П., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізики

7. Мета і завдання вивчення навчальної дисципліни, результати навчання

Метою вивчення даної навчальної дисципліни є оволодіння студентами системою знань про особливості застосування психології праці, у зв'язку з тим, що навчальна дисципліна «Психологія праці та безпеки» дозволяє сформувати у студентів сучасну систему спеціальних знань щодо основних закономірностей та механізмів функціонування психіки людини у процесі професійної діяльності, що є необхідним для роботи із людьми на виробництві, систему знань про особливості професійної та соціально-психологічної адаптації молодого фахівця, специфіки організаторської діяльності керівника.

Основна мета та завдання курсу полягають в оволодінні студентами теоретичними та практичними знаннями та загальними положеннями, цілями та методами «Психології праці та безпеки», застосуванням цих знань в роботі фахівця з охорони праці.

Очікувані результати навчання з дисципліни

Після освоєння програми курсу «Психологія праці та її безпеки» очікуються наступні результати:

– сформовані уміння і навички використання фактографічних даних психології праці;

– забезпечення студентів і слухачів системою знань про методи психологічного дослідження особистості сучасного професіонала, сформовані уміння самостійного застосування отриманих знань при рішенні прикладних завдань психології праці (професійна орієнтація, відбір, профадаптація, професійне консультування);

– знання основ професіографічного аналізу різних видів трудової діяльності, що дозволяють здійснювати як аналіз існуючих, так опис і проектування нових видів професійної діяльності;

– формування і розвиток професійне важливих якостей особи психолога (дослідника і практикуючого психолога), творчого відношення до професійної діяльності, формування гуманістичного відношення до праці.

Студент повинен знати:

– психологічну характеристику праці як одного з основних видів діяльності людини;

– розумітися в мотивах, що спонукають до трудової діяльності;

– сучасний стан психологічних досліджень в галузі психології праці.

Студент повинен уміти:

– застосовувати теоретичні знання до розв'язання практичних проблем виробництва, профосвіти, соціально - професійного самовизначення молоді;

– здійснювати практичне професіографування з метою раціоналізації праці, профдобору, профорієнтації та профнавчання;

– проводити емпіричні дослідження з метою вивчення міграції робочих кадрів, динаміки працездатності, виробничого травматизму;

– здійснювати розробки-рекомендації по удосконаленню і підвищенню ефективності роботи працівників як в індивідуальній, так і спільній діяльності.

8. Зміст дисципліни

Тема 1. Предмет і методи психології праці та безпеки

Тема 2. Історія виникнення та розвиток психології праці, як самостійної науки

Тема 3. Поняття професійної діяльності і її психологічна структура

Тема 4. Основні типи і види професійної діяльності

Тема 5. Основні психофізіологічні характеристики трудової діяльності

Тема 6. Поняття професійно важливих якостей виробничої діяльності

Тема 7. Регулятивні та комунікативні процеси в професійній діяльності

Тема 8. Функціональні стани суб'єкта праці

Тема 9. Емоційно-вольові і мотиваційні процеси в трудовій діяльності

Тема 10. Індивідуальний стиль діяльності

Тема 11. Соціально-психологічні стосунки у трудовому колективі

Тема 12. Розвиток особистості професіонала

Тема 13. Психологічний аналіз професії

9. Методи навчання лекції, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота

10. Вид підсумкового контролю залік

11. Перелік основної літератури

1. Александров Ю. И., Дружинин В. Н. Теория функциональных систем в психологии // Психологический журнал. — 1998. — Т. 19. — № 6.
2. Асеев В. Г., Рыжов А. В. Мотивационные особенности использования, поощрения и наказания в производственном коллективе // Социально-психологические особенности производственного коллектива. — М.: Наука, 1983.
3. Баклицький І. О. Психологія праці: Підручник. — 2-ге вид., перераб. І доп. — К.: Знання, 2008. — 655 с.
4. Балинт И., Мурани М. Психология безопасности труда. — М., 1968.
5. Беспалов Б. И. Психодиагностика профессионально важных качеств и профотбор диспетчеров // Вестник Московского университета. Сер. 14, Психология. 1998. — № 3. — С. 79-94.
6. Бодров В. А. Информационный стресс. — М.: ПЕР СЭ, 2000.
7. Бодров В. А. Психология профессиональной пригодности: Учеб. пособие. — М.: ПЕР СЭ, 2001.